

Datum : 18 oktober 2017
Kenmerk : ASD20170014
Aan : het college van B en W van de Gemeente Oss
Betreft : Advies verordening Wmo 2018

Geacht college,

Op 15 augustus ontving de ASD de conceptverordening Wmo 2018. Bij het bestuderen van het document heeft de ASD allereerst getracht zich een oordeel te vormen over de mate van duidelijkheid met betrekking tot de rechten en plichten van een cliënt. Immers, deze verordening is niet alleen belangrijk voor de ambtenaar, maar ook voor cliënt, familie, ondersteuners, wijkteam, etc. Ook de VNG dringt aan op deze duidelijkheid en op het kenbaar maken van de regelgeving aan de buitenwereld.

In het concept staan naar de mening van de ASD enerzijds verbeteringen voor wat betreft de duidelijkheid voor cliënten; anderzijds worden er verslechtingen geconstateerd omdat sommige aanpassingen uit de Verordening Wmo Oss 2016 nu weer zijn vervallen. Dit is voor zover ons bekend het gevolg van het feit dat de huidige conceptverordening 2018 is gebaseerd op de regionale verordening 2015. Daarbij is geen rekening gehouden met Verordening Wmo 2016 van Gemeente Oss, die is gerealiseerd naar aanleiding van juridische uitspraken, adviezen van de Wmo-raad en praktijkervaringen.

Hoewel de overheid het aantal delegatiemogelijkheden al heeft beperkt, wordt - in die gevallen waarin een keuzemogelijkheid bestaat - nog erg veel gedelegeerd naar het college. Dit bevordert niet de transparantie. De VNG zegt hierover ook:

Vaststellen van de regels door de Raad: voordeel hiervan is dat de regeling minder snel aangepast zal worden waardoor de bekendheid met de regels beter gegarandeerd zal zijn. De VNG zegt over delegatie: Voordeel van deze variant is dat de regels sneller gewijzigd kunnen worden; vraag is wel of dit wenselijk en noodzakelijk is. Nadeel is dat de raad hier verder weinig directe controle over heeft.

In de huidige systematiek wordt (de berekening van) de hoogte van financiële bijdragen in het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning Oss vastgelegd. Het Besluit wordt soms geruime tijd na de verordening vastgesteld. Bijvoorbeeld: voor het lopende jaar (2017) is nog geen Besluit beschikbaar (zie de website). Dit komt de duidelijkheid voor cliënten e.d. niet ten goede.

Algemeen advies

De ASD begrijpt dat wordt gestreefd naar een verordening die in grote lijnen voor de gehele regio geldt en past binnen het wettelijk kader. Echter neemt dit naar onze mening niet weg dat lokale inkleuring mogelijk moet zijn, zoals in onze gemeente in 2016 ook is gedaan. De ASD geeft daarom advies over de door ons gewenste lokale inkleuring van de verordening.

[1 / ASD20170014 Advies verordening Wmo 2018](#)

Ongetwijfeld zullen ook andere adviesraden wijzigingen voorstellen. Door te kiezen voor lokale accenten kan beter rekening gehouden worden met inzichten van de verschillende adviesraden zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de meerwaarde van regionale samenwerking.

ASD adviseert u de verbeteringen die in de Verordening Wmo Oss 2016 zijn aangebracht over te nemen in de verordening 2018. Zie hiervoor onze opmerkingen bij de verschillende artikelen.

ASD adviseert delegatie aan het college te beperken. Mocht de raad toch besluiten tot delegatie op onderdelen van de verordening, dan verzoeken wij u vast te leggen dat de ASD bij de inhoud van de Nadere Regels (Beleidsregels en Besluit) wordt betrokken en om advies wordt gevraagd.

ASD dringt aan op de vaststelling van de Nadere Regels (Beleidsregels en Besluit) per 1 januari 2018, opdat de rechtszekerheid voor cliënten tijdig gegarandeerd is.

ASD adviseert voorts om (regels voor) financiële bijdragen e.d., conform het advies van de VNG, kenbaar te maken voor het publiek, waarbij te denken valt aan publicatie op de website en in Oss Actueel en/of het beschikbaar stellen van een flyer.

Opmerkingen per artikel

Artikel 1: Begrippen

Onder Begripsbepalingen staat onder *algemeen gebruikelijke voorzieningen*:

" voorziening.... niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare voorzieningen." Wat precies met deze omschrijving wordt bedoeld is ons niet duidelijk.

Advies

Het laatste deel van de omschrijving veranderen in '..... met een beperking, *die algemeen verkrijgbaar is en waarover iemand zonder beperkingen in een financieel vergelijkbare positie ook zou kunnen beschikken.*' Naar onze mening geeft dit beter de bedoeling weer.

Artikel 7: Onderzoek

De inhoud van dit artikel is gewijzigd ten opzichte van de Verordening Wmo Oss 2016.

Onduidelijk is in lid 5 of aanvullende opmerkingen van cliënten in het gespreksverslag worden opgenomen. Lid 7 en 8 van de Verordening Wmo Oss 2016 vinden wij voorts niet terug. Hierdoor is niet duidelijk op welke wijze de opmerkingen van cliënt worden vastgelegd. Zie ook de Modelverordening van de VNG.

Evenmin wordt in dit artikel aandacht besteed aan de eigen bijdrage, zoals in de Modelverordening van VNG wel is gedaan. Wij zijn van mening dat in het belang van de helderheid voor de burger deze tekst moet worden ingepast in de Verordening.

Advies

Wij adviseren u de tekst als volgt aan te passen:

Artikel 7, lid 5:

Laatste zin wijzigen in: "Opmerkingen of latere aanvullingen van cliënt worden aan het verslag toegevoegd en in het onderzoek meegenomen" of de tekst van de Beleidsregels 2017 over te nemen.

Een nieuw lid 6 toevoegen conform Verordening Wmo Oss 2016 en Model VNG: "De cliënt ondertekent het verslag voor gezien en/of akkoord en stuurt een ondertekend exemplaar naar het college."

Nieuw lid 7: "Als de cliënt in aanmerking wil komen voor een maatwerkvoorziening, wordt dit opgenomen in het verslag."

Nieuw lid...: "In het gesprek dient onderzocht te worden welke bijdragen in de kosten de cliënt verschuldigd is."

Artikel 9 Beschikking

Wettelijke termijnen zijn naar de mening van de ASD voor iedereen voldoende belangrijk om direct in de verordening op te nemen en niet alleen in de toelichting.

Advies

Als eerste lid opnemen dat de beschikking binnen twee weken na afronding van het onderzoek en binnen 6 weken na de melding van de hulpvraag moet worden gegeven.

In de Verordening Wmo Oss 2016 is in artikel 11 Beschikking onder 2 c en 3 f opgenomen: "..... verschuldigd is en de daarbij door het college gehanteerde uitgangspunten, zoals de kostprijs van de voorziening".

Advies

Deze toevoeging overnemen in lid 2c en 3f.

Als vervolg op de uitspraak van de Centrale Raad v. Beroep heeft het college in 2016 laten weten dat het ondersteuningsplan voor Huishoudelijke Verzorging onderdeel zou zijn van de Beschikking. Wij vinden over het Ondersteuningsplan niets terug in de Verordening

Advies

In de Verordening opnemen dat het ondersteuningsplan onderdeel dient te zijn van de beschikking.

Artikel 11 Aanvullende criteria persoonsgebonden budget

Artikel 1. c. In de Nota bij de Wmo-verordening en het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning 2016, Versie 26-4-2016, is uiteengezet dat voor huishoudelijke verzorging niet kan worden vastgelegd dat het tarief voor een zzp-er 15% lager is dan het reguliere tarief en dat het tarief voor informele hulp 50% lager is. "*Indien deze clause ook bij de huishoudelijke verzorging zou worden toegepast komt het toe te kennen onder het minimumloon terecht.*" aldus de toelichting. Hiervoor is een afzonderlijk artikel opgenomen.

Advies

In artikel 1 c, eerste zin, veranderen in: "... budget, met uitzondering van huishoudelijke verzorging," en een nieuw artikel toevoegen conform eerdere besluitvorming:
"1. De vaststelling van een PGB ten aanzien van de huishoudelijke verzorging vindt plaats door het bepalen van aandachtsgebieden waarbij ondersteuning nodig is en de tarieven zoals vermeld in het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning 2018;
2. De in het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning 2018 genoemde bedragen gelden als uitgangspunt. Op basis van individueel maatwerk kan een PGB hoger of lager dan de normbedragen worden vastgesteld."

[3 / ASD20170014 Advies verordening Wmo 2018](#)

Noot: Dit betekent volgens de ASD dat het maximum PGB-tarief voor het inkopen van zorg bij een door de gemeente gecontracteerde instelling, kan worden overschreden ingeval cliënt meer zorg nodig heeft dan het gemiddelde aantal uren (2,25) waarvan wordt uitgegaan bij de vaststelling van het resultaat tarief bij zorg in natura.

In het verleden is niet altijd rekening gehouden met dit probleem, waardoor cliënten gedwongen werden zelf bij te betalen of niet te kiezen voor één van de mogelijke diensten.

Advies

Neem deze uitleg op in de Toelichting op de Verordening.

Artikel 11, lid 3c. De voorwaarden voor het verkrijgen van een PGB voor personen uit het sociale netwerk zijn aangepast in november 2015 omdat het gestelde niet voldeed aan de wet, aldus de toelichting bij die wijziging. In het Besluit MO Oss 2016 d.d. 3-11-2015 is de nieuwe formulering opgenomen, die luidt dat een PGB voor hulp uit het sociale netwerk verstrekt kan worden als:

." in alle redelijkheid en billijkheid niet verwacht kan worden dat iemand dit in het kader van gebruikelijke zorg en mantelzorg doet;" en

."de geleverde zorg aantoonbaar aan dezelfde eisen van doelmatigheid en efficiency voldoet als de maatwerkvoorziening in natura voor de betreffende diensten".

Advies

Deze formulering overnemen in de Verordening Wmo Oss 2018. Deze formulering doet meer recht aan de gelijkwaardigheid van PGB en zorg in natura.

Artikel 11, lid d: Offerte door wie?

Advies

"...van een door cliënt aan te leveren offerte."

Artikel 11, lid e. Er is geen ruimte voor een vrij te besteden bedrag. Deze ruimte is wettelijk wel toegestaan. In het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning Oss, versie 17-11-2015 is het vrij besteedbare (verantwoordingsvrije) bedrag bij het PGB voor diensten opnieuw ingevoerd. Dat bedrag is bedoeld voor (kleine) uitgaven en administratieve kosten die te maken hebben met het PGB. Ook de kosten voor arbeidsbemiddeling van een bemiddelingspartij vallen hieronder.

Advies

Deze regeling blijven toepassen.

Algemeen:

De wijze waarop de hoogte van het PGB voor de verschillende maatwerkvoorzieningen moet worden vastgesteld mag niet langer gedelegeerd worden aan het college. De ASD vraagt zich af of in de conceptverordening alle in Oss geldende maatwerkvoorzieningen beschreven zijn.

Advies

Het zou duidelijker zijn om in de Verordening alle soorten maatwerkvoorzieningen te benoemen, zoals nu gedaan wordt in het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning 2016.

Artikel 16 Bijdrage in de kosten

Artikel 16, lid 2 en lid 10 zijn overlappend en verder mag volgens de ASD bij het vaststellen van de hoogte van de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen geen delegatie meer plaatsvinden.

Advies

De Modelverordening van de VNG volgen bij het bepalen van de hoogte van de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen.

Artikel 16, lid 4. Naast de gebruikelijke kosten voor het beoefenen van een sport (contributie sportclub, kleding, e.d.) betekent het berekenen van een eigen bijdrage een extra uitgave. Dit is geen stimulans om (jonge) mensen te motiveren om actief een sport te gaan beoefenen.

Advies

De huidige regel dat geen eigen bijdrage wordt betaald handhaven.

Artikel 16, lid 8. In het najaar van 2016 heeft de Gemeenteraad een motie aangenomen over de eigen bijdrage. Een voorstel tot maximering van eigen bijdragen in de gemeente Oss is toegezegd.

Advies

De regeling opnemen in de Verordening en niet delegeren.

Artikel 23 Mantelzorgers

In artikel 19 van de Verordening Wmo Oss 2016 is voor het eerst opgenomen welke ambities en intenties de gemeente heeft op het terrein van de mantelzorg. Ter toelichting staat in de bijbehorende nota (versie 17-11-2015): "In de vorige verordening werd verwezen naar het Besluit, dit is wettelijk niet toegestaan".

Advies

Artikel 19 van de Verordening Wmo Oss 2016 handhaven.

Artikel 24 Tegemoetkoming meerkosten

In 2016 is gekozen voor het opnemen van de regeling Tegemoetkoming Meerkosten. De ASD heeft begrepen dat voor een aantal meerkosten ook een beroep mag worden gedaan op de Sociale Dienst. Gezien de toenmalige toelichting op de regeling is dat geen oplossing.

Advies

Dit artikel handhaven in de Verordening van Oss en als volgt formuleren: "Het college kan enz."

Artikel 25 Evaluatie

De ASD mist een recente Beleidsnota

Advies

Stel op korte termijn een actuele Beleidsnota Maatschappelijke Ondersteuning op.

Artikel 25 Nadere regels en hardheidsclausule

Dit artikel is in Oss in 2016 weer opgenomen omdat er – ondanks het bestaan van maatwerkvoorzieningen – wel behoefte aan bestaat.

Advies

Dit artikel handhaven als artikel 26.

De Adviesraad Sociaal Domein hoopt met deze adviezen een bijdrage te kunnen leveren aan een betere Wmo-verordening en daarmee aan meer vertrouwen van de Osse burger in de lokale overheid.

Als er nog vragen zijn of als u een nadere toelichting zou willen over deze adviezen dan is de Adviesraad Sociaal Domein Oss graag bereid met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Jaap Kool
voorzitter Adviesraad Sociaal Domein



Mart van Wanrooij
voorzitter Kenniskring Wmo

